

Gezamenlijke reactie van het platform Jeugdpodiumkunsten op de uitgangspuntenbrief van de minister van OCW

Cultuur voor iedereen vereist ook Fair Practice in subsidieverstrekking

Aan de woordvoerders Cultuur uit de Tweede Kamer,

'Cultuur voor iedereen': een passender titel kan de 'uitgangspuntenbrief cultuurbeleid 2021-2024' niet hebben.

De jeugd-podiumkunstensector is blij met de aandacht en erkenning voor de professionele gezelschappen die werk maken voor een jong publiek. Zoals altijd al het geval was voor de (volwassen) podiumkunsten, heeft de minister besloten dat dans, muziek en opera nu ook vertegenwoordigd moeten zijn binnen de jeugd-podiumkunsten van de BIS. De uitbreiding van 9 naar 15 jeugd-instellingen zien we dan ook als erkenning voor een pluriform bestel: Cultuur voor iedereen.

Ondanks deze erkenning in woorden en positie moeten we toch constateren dat dit niet voldoende vertaald wordt in financiële ruimte.

Op dit moment is er voor 9 BIS jeugd-podiumkunstinstellingen €6.490.998 beschikbaar (€721.222 per instelling). Het voorstel van de minister is om hier €950.000 aan toe te voegen en geld over te hevelen vanuit het Fonds voor de Podiumkunsten. Daarmee komt er €10.236.000 beschikbaar voor 15 gezelschappen. Daarmee zakt het budget feitelijk naar €682.400 per gezelschap. Per saldo dus een achteruitgang.

Schrijnend vinden we dat voor 15 jeugdgezelschappen verdeeld over alle kunstdisciplines, nagenoeg evenveel budget beschikbaar is als voor 4 theatergezelschappen die werk maken voor volwassenen. Dat is minder dan 1/3! We werken met dezelfde cao, dezelfde acteurs, regisseurs, choreografen en musici, voor vaak lagere inkomsten vanwege de speciale toegangsprijzen voor kinderen. We voorzien, gezien de doelgroep van ons werk, in uitgebreide educatie- en participatieprojecten en willen ook werken aan talentontwikkeling van makers voor de toekomst. En toch krijgen we zoveel minder? De helft van alle voorstellingen wordt bovendien gespeeld voor scholen, die daarvoor niet de gevraagde uitkoopsommen kunnen betalen, maar waarmee we wel kinderen met alle achtergronden bereiken. Voor onze sector geldt daadwerkelijk 'Cultuur voor iedereen', alleen is daar uiteindelijk maar 5,2% vanuit het podiumkunstenbudget in de BIS voor beschikbaar gesteld.

Het nieuwe subsidiebedrag betekent ook achteruitgang omdat de loonkosten bij de jeugdproducenten bovenmatig zullen stijgen. Jeugd-podiumkunstinstellingen zijn relatief kleine organisaties zonder vast ensemble (dat is te kostbaar). Voor iedere uitvoering wordt er een spelerscast aangenomen met tijdelijke contracten. Dit betekent met de nieuwe arbeidsmarkt wet (WAB) hoge transitievergoedingen én hogere WW-premies (de kosten van de transitievergoeding alleen al worden geschat op 2,97%). De jeugdgezelschappen zullen (terecht) ook moeten voldoen aan de Fair Practice Code, waarvan de kosten voor de gehele sector op 25 miljoen geschat zijn. Allemaal nieuwe, extra kosten die van het budget afgaan.

De Raad voor Cultuur adviseerde de subsidie voor de jeugd BIS-gezelschappen te verhogen naar een minimale basis van €800.000 per instelling, met daarbovenop de mogelijkheid om voor talentontwikkeling, internationalisering en de grote zaal producties, extra suppleties aan te vragen. Wij schatten de extra loonkosten gemiddeld op €30.000 per jaar en daarom pleiten wij, het advies van de Raad volgend, voor een subsidie van minimaal €830.000 per instelling. Voor 15 instellingen is dan €12.450.000 nodig, d.w.z. €2.214.000 meer dan het huidige voorstel, maar altijd nog ontzettend veel lager dan de subsidie voor de podiumgezelschappen voor volwassenen.

We benadrukken nogmaals dat we heel blij zijn met de uitbreiding van de jeugd-podiumkunsten in de BIS. Daar is hard voor gewerkt en gepleit vanuit alle kanten. Deze nieuwe start vraagt echter ook een 'faire' start, en niet één waar voor het maken voor jeugd of volwassenen met zo'n uiteenlopende maat wordt gemeten. We hopen op onderkenning van onze situatie en werken graag constructief verder aan de culturele toekomst van onze jeugd. Graag lichten we onze zorgen in een persoonlijk gesprek toe.

Een hartelijke groet,
namens alle bij de NAPK aangesloten jeugd-podiumkunstinstellingen van Nederland.